

ikke betragte dette System som det, vi kunne vedblive at beholde for en længere Tid, det hviler, som den høitærede Minister ogsaa sagde i Eftermiddagsindtægten, paa Vilkaarlighed; det er vilkaarligt, naar man fastsætter, at en saa stor Sum skal udredes af Kjøbenhavn, en saa stor Sum af Kjøbstæderne og en saa stor Sum af Landboerne. Gaaer man videre, er det ogsaa for endeel støttet paa Vilkaarlighed, naar man skal fordele den Sum, Landboerne skulle svare, paa Amtsradsstredene, og naar man saa igjen gaaer videre og lader Amtsradet fordele Skatten mellem Communerne i Amtsradsstredene, saa er dette atter en Vilkaarlighed. Naar man gaaer igjennem de forskjellige Stadier, hvor Loven skal gjennemføres, maa man for en Deel gaae frem efter Vilkaarlighed, og dette kan dog ikke holde i Længden. Hvis man nu vil sige: Ja, men vi faae Erfaring fra det ene Aar til det andet, saa er det min bestemte Formening, at det ikke har viist sig at blive virkelig begrundede Erfaringer, vi kunne faae, thi for at det skulde være virkelig begrundede Erfaringer, man skulde indhente gjennem Opkrævningen ved Contingentsystemet, maatte Fremgangsmaaden være fuldstændig den samme i alle Communer; men dette er meget langt fra at være Tilfældet. Naar Fremgangsmaaden har viist sig at være saa forskjellig, som Tilfældet har været i Communerne, saa kan man ikke igjennem den komme til nogen bestemt Erfarings Slutning for Fremtiden. Dernæst har man talt om Forbittelse. Jeg troer, at Befolkningen kan have saamegen Tillid til Rigsdagen og Regjeringen, at den, naar en Skattelov udkommer, om denne ogsaa er ubehagelig og trykkende, dog ikke vil vise nogen Forbittelse. Naar man derimod taler om Misforngielse, saa vil jeg bede erindret, hvilken Misforngielse der fandt Sted, da vi havde en Krigsskatlov efter Contingentsystemet; jeg troer ikke, at man kan tænke sig, at der vil fremkomme en større Misforngielse ved denne Lov, end der var tilstede ved den anden. Maaskee flere af de ærede Medlemmer have glemt denne Misforngielse, men jeg har ikke glemt den, og det staaer endnu ganste levende for mig, hvor særdeles misforngiet man var med den nævnte Lov. Dersom man nu siger: Det var tilbeels

paa Grund af, at der fandt en Hartforngielse Sted, saa svarer jeg: Ja, dette var een af Grundene; men hvorledes man stiller eller ikke stiller Sagen, saa vil der komme Misforngielse tilstede, det kan ikke undgaaes. En Commune vil være misforngiet med, at en af dens Nabocommuner har faaet for lidt at svare i Forhold til den selv; de forskjellige Amtsradsstredene ville være misforngiede; Kjøbstæderne ville mene, at man er gaaet dem for nær ligeoverfor Landet, og hvad Kjøbenhavn angaaer, da har man jo ligesom sagt, at den allerede har faaet for Meget efter sit Folketal. Der har altsaa ogsaa været Misforngielse for Kjøbenhavns Vedkommende, og saaledes vil det gaae, hvorledes man end vender Sagen, med Contingentsystemet. Jeg troer virkelig ikke, at dette er Noget, der skal siges mere om det ene System end om det andet. Det, der har været indvendt mod Fleertallets Forslag, og som egentlig forekommer mig at have nogen Betydning, er, at Opkrævningen er saa kostbar; men i saa Henseende skal jeg erindre om, at, naar man gaaer ud fra, hvad jeg bestandig mener, man bør gaae ud fra, at vi ville komme til at udrede denne Skat i en længere Tid end 2 Aar, saa er det klart, at Maskineriet, naar de 2 Aar ere forløbne, og man paany skal undersøge Sagen, allerede er kommet saaledes i Gang, at Folk rundt omkring i Landet have faaet, hvad de ikke havde i Begyndelsen, Dvælse i og Begreb om, hvorledes Sagen skal gjennemføres, og da ville disse Regjerings- og Districtscommissairer kunne indskrænkes betydeligt i Antal; tænker man sig, at Skatten skal opkræves i en længere Række Aar, saa ville maaskee de Allerfleste af dem kunne undværes. Det er altsaa for at komme i Gang med Systemet, at det vil blive saa dyrt i Begyndelsen; men man er ingenlunde gaaet ud fra, at dette i længere Tid vil blive vedvarende. Naar det ærede Mindretal har sagt, at dersom man vil anvende saa meget paa at opkræve Skatten, saa skulde man fritage Communalbesthyrelserne derfor, da svarer jeg dertil, at dette efter min Formening vil være den modsatte af den rette Vej; thi dersom man vilde fritage Communalbesthyrelserne for Skatteopkrævningen, saa maatte man bestandig vedligeholde dette kostbare Apparat, disse